

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Beneficiorum Ecclesiasticorum Natvra, Ereptione, Qvalitatibvs Ad Ea Obtinenda Requisitis ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

265. An dicta hac in parte de inhabilitate illegitimorum applicanda quoque sint dubiè illegitimis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74477](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74477)

ralis, Magistri in Theologia Peyr. *loc. cit.* Nav. l. 1. conf. 6. de fil. presb. Sylv. V. Pralatus q. 3. quin & ad Gradum Doctorem in Theologia. Pass. *loc. cit.* quia nec propriè est dignitas, Bald. in l. ex eo. de mil. testam. nec personatus, quia dignitas & personatus debent esse beneficia Ecclesiastica Pass. *ibid.* nec jurisdictionem ullam importat,

Questio 265. Num hætenus dicta de inhabilitate illegitimorum tam secularium, quam regularium applicanda quoque sint dubiè illegitimis?

Respondeo primò: negativè quoad illos, de quorum legitimitate dubitatur ex eo, quòd nesciatur eorum pater & mater, ut sunt communiter secretè expositi Barb. de off. Episc. alleg. 1. n. 152. Menoch. de præsump. l. 6. c. 54. nu. 10. Mascard. de prob. concl. 799. Peyr. *loc. cit.* n. 136. Pass. n. 168. Castrop. t. 2. tr. 13. d. 4. §. 1. n. 9. Dian. p. 4. tr. 2. resol. 58. Salas p. 2. tr. 8. d. unica. f. 24. n. 246. Sayr. *loc. cit.* c. 10. num. 39. Pont. de matr. l. 11. c. 9. omnesque illi, qui in genere tenent, nullum esse censendum irregularem in dubio facti extra casum homicidii. contra Majol. de irreg. *loc. cit.* l. 1. c. 11. num. 1. Ugol. de off. Ep. c. 44. §. 7. Paxjord. l. 10. *loc. cit.* 18. num. 30. Garc. p. 7. c. 1. n. 9. Suar. *loc. cit.* f. 4. n. 4. qui tamen se è omnes asserunt responsionem nostram esse probabilem, idque solum videntur velle, tutius esse, tales expositos petere dispensationem, quam etiam in hoc casu concedere posse Episcopum, tenet Suar. contra Paxjord. apud Pass. Ratio responsionis est primò, quia nemo dicendus est irregularis, nisi de quo jus id exprimat, uti id non facit de ejusmodi expositis, quin potiùs contrarium innuit, dum in dubio onus probandi aliquem esse illegitimum rejicit in oppositum *c. lator. & c. pervenit. qui fil. sint leg.* Secundò quia in dubio sumenda est conjectura, quæ delictum excludit, tales autem haberi nequeunt illegitimi, nisi supponatur delictum parentum. Tertio, quia in præjudicium innocentis non licet in dubio conjecturam sumere ab eo, quod verisimilius est, & plerumque inest. Sed neque in contrarium facit, quòd parentes talium propter id ipsum, quod exponant filios, censeantur infames; nam propterea innocens non est infamis, quòd parentes illius, exponendo illum, redditi sint infames. Neque *l. vulgo concepti. ff. de statu hominum & c.* habens illos pro spuris, qui patrem certum demonstrare nequeunt; cum loquatur de casu, in quo certa est mater, & incertus pater. Porro idem dicendum de eo, de cujus legitimitate dubitatur, quia mulier asserit, eum non ex se genitum, sed supposititium esse, dum is habitus aliàs ab ea secundum famam publicam, ut verus naturalis filius, & ipse habuit eam ut veram matrem; non enim tunc tenetur is credere se illegitimum, quidquid in contrarium asserat Suar. *loc. cit.* n. 8. ex eo, quòd mater non præsumatur negare verum filium, quamdiu aliunde non constat de odio illius erga illum, vel amore nimio erga alium; sufficit enim hoc odium, & hunc amorem posse adesse; nec ad extirbandum aliquem ex possessione filiationis habitæ per annos sufficit unius mulieris dictum Pass. num. 176.

2. Respondeo secundò: negativè quoque de iis, quorum mater ejusque verum conjugium certum est; non enim tenetur filius credere se illegitimum,

etsi mater etiam in mortis articulo juret se filium concepisse ex adulterio, quia est tantum unicus testis patiens exceptionem muliebri conditionis & infamiae, nemo autem ex uno teste, etiam accedente fama potest judicari illegitimus. Rota coram Puteo *decis.* 77. num. 8. l. 2. ex Bald. & Decio apud Pass. n. 170. imò si insuper constet de adulterio matris, quin etiam peperisse eam extra domum mariti in loco suspecto, modò ea tempore conceptionis cohabitaverit marito non inepto ad generandum; nescit enim ipsa ex cujus commixtione conceperit, & quamdiu filius potuit generari ex marito, præsumitur generatus ab illo *l. miles. ff. de adult.* Navar. *loc. cit.* Less. de just. l. 2. c. 10. dub. 7. n. 51. Peyr. *loc. cit.* c. 5. n. 159. Laym. l. 3. tr. 3. p. 3. c. 14. n. 1. Menoch. de arb. centur. 1. c. 89. n. 28. Mantica de conject. ult. volunt. l. 2. tit. 14. n. 87. imò si insuper testetur maritus se tempore conceptionis abstinuisse ab uxore, nisi id prober, vel propter absentiam, infirmitatem, vel quid simile. *l. filium. ff. de his, qui sunt sui vel alieni jur.* Abb. in c. per tuas. de probat. num. 3. cui consentit Pass. *loc. cit.* n. 175. præsumitur enim filius, qui de alicujus uxore est genitus. Navar. *consil.* 1. nu. 5. de fil. presb. vide Menoch. *loc. cit.* & ita quidem, ut simul prober matrem extra illud tempus ex se non potuisse concipere, quod difficile erit, cum signa prægnantiæ ab initio valde incerta sint, & de iis marito constare non possit, nisi ex relatione uxoris, & tempus, quo proles gestatur in utero valde diversum sit, possintque esse aliquando menses septem, aliquando duodecim, & quatuordecim; Nec hucusque dictis obstat *c. transmissa, qui fil. sint leg.* dum enim ibi dicitur, standum esse dictis patris & matris, nisi aliunde contrarium constet, controversia non erat de filio, quem natum esse ex tali muliere certum est, sed de cujus ipsa nativitate incertum erat. Pass. n. 176. Quòd si tamen testimonium patris & matris talibus fulciretur circumstantiis, & administris ipsi filio notis, etsi ea coram iudice probari non possent, ut cogere filium ad credendum in conscientia, se esse illegitimum, teneretur is se habere ut illegitimum Suar. de cens. d. 50. f. 4. Covar. l. 2. p. 4. c. 8. §. 3. num. 2.

3. Respondeo tertio: negativè quoque quoad eos, quorum pater & mater certi sunt, & tantum incertum est, num sint, vel tempore conceptionis filii fuerint veri conjuges, ex eo, quòd postmodum detecto impedimento dubitetur de eorum bona fide habita tempore conceptionis, vel etiam quod dubitetur de ipsa substantia matrimonii, quia peregrini sunt, vel quòd parentes ipsi fateantur se non esse vel fuisse veros conjuges. Nam quoad primum ad habendum aliquem pro illegitimo, non sufficit matrimonium inter parentes fuisse nullum, sed requiritur fuisse quoque contractum mala fide; mala fides autem non præsumitur, nisi probetur arg. *c. pervenit. ibi Abb. n. 1.* Covar. *loc. cit.* n. 1. Sed nec ad hoc, ut filius in conscientia teneatur se habere pro illegitimo, sufficit confessio, etiam ultronea utriusque parentis, cum delinquentium confessio valeat contra illos, non autem contra tertium innocentem, nisi sit administrata externis iudiciis Pass. nu. 179. contra Suar. *loc. cit.* f. 4. n. 10. Quoad secundum ex eo, quòd parentes sint peregrini & ignoti, non debet in iis præsumi delictum vel fraus (quamvis tales filii, nisi ferant testimonium baptismi, & quòd nati sunt

sint ex legitimo matrimonio, quoad ordines suscipiendos tractandi sint iuxta ea, quae statuuntur *tit. de clericis peregrin. maxime c. 2. & 3. & in Trid. sess. 14. c. 2. & 3. de reform. & sess. 23. c. 2.* adeoque etiam si non essent verè conjuges, modò vivant & habeant se instar talium, filii habendi sunt pro legitimis, & se pro illis habere possunt in conscientia, si veritatis consilii non sunt. *Pass. num. 181.* Quoad tertium ex eo, quod parentes (sive sint, sive non sint verè conjuges) dicant se non esse conjuges, modò se antea dixissent & habuissent aliquamdiu ut veri conjuges, filii non tenentur iis credere, & sunt in possessione legitimitatis. Secus est si tales, licet veri conjuges, dixissent, & habuissent se semper ut solutos non erubescerent de fornicatione, tunc enim filii haberentur, & habere se deberent ut illegitimos, donec constaret, & probaretur, esse eos ex legitimo matrimonio. *Pass. n. 182.*

Questio 266. Quid si filius tamen in similibus casibus credat matri dicenti, se non esse suum, vel esse quidem suum, sed non mariti sui filium, vel conceptum se ex parentibus, non, vel illegitimè & mala fide copulatis?

Respondeo: ubi id filius credit ex levitate, quia non tenebatur credere, poterit quidem talis speculative in animo sic sentire, & magis inclinare se esse illegitimum; quia tamen sic liberè credidit, & non tenebatur sic credere, potest practice non credere, se esse talem, eò quòd practice nolit uti iudicio, quòd liberè habet, sed opposito, quòd non prohibetur habere. *Navar. consil. II. num. 5. de fil. presbyt. Peyr. loc. cit. Pass. num. 177. citans Suar. & Sanctarel. Secus est, & peccat non gerendo se pro illegitimo, quòd ad ea, quae talis agere & suscipere prohibetur; si præcisè seu tantum credat, etsi ex levitate esse se illegitimum, Pass. *ibid.**

Questio 267. An, & in ordine ad quae Episcopus dispensare possit cum illegitimis secularibus?

Respondeo: posse Episcopum cum illegitimis, etiam natis ex adulterio, incestu, sacrilegio. *Gloss. in cap. is, qui, de fil. presbyt. in 6. Barb. *ibidem.* num. 6. (quamvis ad dispensandum cum his Episcopus se reddere debeat difficiliorem, imò cum proprio filio suo spurio) etsi forte, ut id per se ipsum faciat, minimè deceat. *Suar. loc. cit. f. 6.*) dispensare quoad suscipiendos Ordines minores & beneficia non curata. *cit. c. is qui.* Non tamen quoad Ordines sacros, vel beneficia curata. *ibid.**

2. Extendendum hoc postremum est Primò: ad illegitimos ad instar tales, seu susceptos à sacerdote, vel professo ex propria uxore, de quibus supra *quest. ante hanc 8.* nam per verba illa *cit. c. ad literas permittimus ordinari & promoveri:* non intelligitur concedi Episcopo facultas dispensandi, sed intelligitur facta dispensatio ab ipso Papa. *Suar. de cens. d. 50. f. 2. num. 3. & f. 2. Pass. num. 188.* Secundò ad illegitimos occultos; nam Trident. *sess. 24. c. liceat Episcopis:* loquitur tantum de irregularitate, quae est ex delicto, nempe illius, qui irregularis est. *Suar. loc. cit. num. 5. Pass. num. 191.* contra *Lezan. v. illegitimi regul. num. 18.* Tertio ad eos, qui etiam bona fide ordinati sunt, ita ut cum eis Episcopus dispensare nequeat, ut Ordinem suscipere exercere possint. *Suar. loc. cit. f. 5. nu. 5.*

Pass. num. 190. contra *Navar. l. 7. tit. 4. num. 2. de fil. presbyt.* putat nihilominus ex *Contra. Layman. l. 1. tr. 5. p. 5. c. 5.* posse id Episcopum, dum talis post deprehensum à se defectum natalium, manet adhuc respectu aliorum occultè illegitimus; & fortè idem dicendum putat in eo casu, si mala fide suscepisset Ordines. Quartò ad casum necessitatis, ita ut nequidem in eo id possit Episcopus, uti nec pro eo dispensare potest in ætate ad Ordines necessaria. *Garc. p. 7. c. 2. n. 52. Pass. n. 206.*

Questio 268. Quisnam præter Episcopos dispensare possit cum illegitimis sibi subditis, quoad Ordines minores, & beneficia simplicia?

Respondeo primò: omnes eos Prælatos Episcopo inferiores habentes similem ei jurisdictionem in suos, ita ut sicut id competit Episcopo confirmato, etsi non consecrato, ita & illis. *Pass. loc. cit. num. 202. Suar. loc. cit. num. 6.*

2. Respondeo secundò: in specie id etiam competere Capitulo Cathedrali sede vacante, cum habeat potestatem & jurisdictionem ordinariam Episcopalem non solum contentiosam, sed etiam voluntariam, præterquam in casibus in jure exceptis, inter quos non est irregularitas ex defectu natalium. *Navar. l. 1. consil. 7. de fil. presb. Barb. de off. Episc. alleg. 45. num. 25. Suar. loc. cit.*

Questio 269. Cum dispensatio etiam Papalis, utpote stricti juris, non extendat se ad non expressa & separata. c. t. de fil. presb. in 6. Barb. de off. Episc. alleg. 13. n. 7. qualiter ea concessa sit intelligenda?

Respondeo primò: ut dispensatus simpliciter ad Ordines non possit adhuc suscipere, nisi minores. *Rebuff. tit. de disp. super def. nat. num. 47. Azor. loc. cit. q. 6. Barb. l. ult. cit. num. 4.* Secundò: ut illegitimus dispensatus ad Ordines etiam sacros non sit eo ipso dispensatus ad beneficia. *Sylv. v. illegitimus. num. 14. Rebuff. loc. cit. num. 48. Azor. loc. cit. q. 5. contra Laym. ad c. 1. de fil. presb. in 6. quatenus docet eo ipso, quòd Papa dispenseret ad Ordines sacros, censetur etiam dispensasse ad id, quòd consequens est, & constituto in Ordinibus jam debetur, nimirum beneficium, juxta *c. proposuit. de fil. presbyt.* Tertio: ut dispensatus etiam à Papa ad beneficia, si aliud non exprimatur, non nisi ad beneficia simplicia dispensatus censetur. *Barb. ad c. literas de fil. presb. num. 4. Sayr. loc. cit. num. 28. Pass. num. 193.* Quartò: ut dispensatus ad beneficia curata non possit idcirco obtinere dignitates, vel personatus. *Rebuff. loc. cit. n. 57. Azor. loc. cit. q. 7. Barb. loc. cit. num. 11.* Quintò: ut dispensatus ad beneficia quacunque etiam simpliciter ad dignitates, non possit obtinere dignitates curatas. *Rebuff. loc. cit. Azor. q. 9. aut principalem in Collegiata, nec majorem post Episcopalem in Cathedrali, quia hæ dignitates ex stylo Curiae debent specialiter exprimi. Rebuff. n. 54. Azor. q. 8. Barb. num. 14.* Sextò: ut dispensatus ad quacunque dignitates, non censetur dispensatus ad Episcopatum, vel Cardinalatum. *Barb. de off. Episc. alleg. 1. num. 17. apud Pirrh. ad tit. de fil. presb. num. 22.* Septimò: ut dispensatus ad beneficium, non possit, nisi unum vi talis dispensationis consequi, ita ut plura nequidem successive obtri-*

obtri-